

Võru linna ajaloolise keskväljaku taastamise arutelu on täies hoos

8. septembril alustas Võru linnavalitsus Seminari väljaku rekonstrueerimist puudutavaid arutelusid, et tutvustada ajaloolise keskväljaku taastamise vajalikkust ning üheskoos täpsustada Võru keskväljaku arhitektuuri- võistluse võitnud ideekavandi „Urban Gadget” üksikasju.

Kandles toimunud esimesel arutelul, kuhu olid kutsutud linna kultuuritöötajad, tutvustas linnapea Anti Allas läbi ajaloolise Võru linna pildigalerii Seminari väljaku eellugu ning tegi ülevaate projekti senisest käigust ja võimalikest arengusuundadest.

16. septembril külastasid linnajuhid samadel eesmärkidel Võru pensionäride päevakeskust ja esinesid Võru gümnaasiumi noorte ees. Kõigil nimetatud kohtumistel toetati seisukohta, et ajalooline Võru keskväljak tuleb taastada. Esitluse üks juhtküsimusi, kas paneme Võru linna südame taas tuksuma, sai kõigil kohtumistel ühemõttelise toetuse.

Pole väljakut, pole mälu

Võru linn asutati sisuliselt tühja koha peale 1784. aastal ning juba aasta hiljem kinnitas tollane kindral-kuberner George Browne Võru linna plaani, millega nähti ette linna kasvamist ümber selle tuumikuks oleva kirikuga keskväljaku ning sealt Tamula poole suunduva Katariina allee. Linna edasine areng järgiski seda plaani, kuna Võru südalinna tänavate võrk vastab tänase päevani esialgu kavandatud. Ümber keskväljaku koondusid ajapikku linna kõige väärikamad hooned. Väljak ise oli nii tsariajal kui ka Eesti esimese vabariigi ajal ühtaegu linna keskväljak ja turuplats, kus toimusid paraadid jm pidulikud sündmused. Nõukogude ajal paraku kõik muutus: vaja oli varjata kirikute visuaalset mõju, turgu

Selline nägi Seminari väljak välja 1940ndate lõpus, kui ta oli kasutusel turuväljaku ning paraadide jm pidulike sündmuste tähistamise kohana.

kui natsionalistlikku igandit enam ei soovitud, pealegi oli vaja kaotada vaba Eesti sõjaväeparaadide toimumise koht.

Nii juhtuski, et linna süda kasvas kinni, kadusid avarad vaated ja tasapisi harjuti uue tegelikkusega. Puud ainsad sirgusid, pakkudes varju kuumal suvepäeval, paraku kujunes park ka alkohoolikute lemmikkohaks. Praegu oleme kõik harjunud selles kohas parki nägema ega tule selle pealegi, kuidas näeks see koht välja, kui korraga avaneks siin vaade kõigile platsi ümbritsevatele ajaloolistele hoonetele.

Ajaloolisel Seminari väljakul oli Võru linna jaoks

samasugune roll nagu raekoja platsil Tallinnas ja Tartus. Vaevalt nõuaks keegi nende asemele pargi rajamist, kuid Võrus on seda nõukogude ajal tehtud!

1940ndate lõpp. Tagaplaanil kreiskool ja pritsimaja.

Võru linn seati valiku ette – võta või jätta!

Idee linna süda taastada hakkas idanema selle sajandi esimese kümnendi lõpus.

Reaalne võimalus ajaloolise platsi taastada saabus aga 2014. aastal, kui piirkondade konkurentsivõime tugevda-

mise investeeringute programmi väljakuulutamisel sai üheks eesmärgiks linnakeskuste avaliku ruumi, sealhulgas linnasüdame ja väljakute nüüdisajastamine ja ettevõtlusele atraktiivsemaks muutmise. See võimaldas küsida toetust linnakeskuse taastamiseks.

Samal ajal alustas Eesti Arhitektide Liit arhitektuuriprogrammi „Hea avalik ruum” raames arhitektuuri- võistlust eesmärgiga rajada või rekonstrueerida Eesti Vabariigi 100. sünnipäevaks suuremates linnades ja tömbekeskustes kuni 15 linnaruumiala, millel on konkreetne avaliku kasutuse funktsioon.

„Meile pakuti võimalust, millest kinni haarata, ning anti valida – kas võtta või jätta,” meenutab linnapea Anti Allas. „Nüüd on Võru rahval võimalus lõplikult otsustada, kas ajalooline võimalus realiseerida või mitte,” lisas ta.

Arutelud ajaloolise keskväljaku taastamise teemal jätkuvad järgmiste nädalate kohtumistel erinevate sihtgruppidega.

Võidutöö autori Villem Tomiste ettekujutuse järgi peaks aastaringi toimivast uuest keskväljakust saama Võru linna aktiivne kese – kokkusaamise ja ajaveetmise koht linnaelanikele ja külastele.

Ulis Guth

1950ndate algus.

Võru linnavalitsuse 26. augusti 2015 otsusega nr 393 on algatatud Võru linnas Jüri tn 83 ja lähiala detailplaneering ning jäetud algatamata keskkonnamõju strateegiline hindamine. Detailplaneeringu koostamise algataja, koostamise korraldaja ja kehtestaja on Võru linnavolikogu. Huvitatud isikuks on Võru Tarbijate Ühistu.

Planeeritav ala asub Võru linnas kesklinna ja raudtee vahelises piirkonnas korterelamute ja eramute naabru-

ses Jüri tänava ja Luha tänava nurgal.

Planeeringu algatamise ettepaneku kohaselt soovitakse maa-alale määrata ehitusõigused, haljasalad, teed ja parkimine ning tehnovõrkude paigutus. Detailplaneeringu koostamise eesmärgiks on olemasoleva kaubanduskeskuse (Maksimarket) laiendamine. Planeeritava ala suurus on u 1,2 ha.

Planeeringu algatamise ettepanek on kooskõlas Võru linnavolikogu 11. märtsi 2009 määrusega nr 98 „Võru

linna üldplaneeringu kehtestamine”. Üldplaneeringuga on sellele alale määratud ärimaa sihtstarve.

Lähtudes planeeringuala ja selle lähikümbruse keskkonnatingimustest ja maakasutusest, ei põhjusta äri-, kaubandus- ja teeninduspindade suurendamine ning sihtotstarbeline kasutamine selles asukohas olulist keskkonnamõju.

Keskkonnameti Põlva-Valga-Võru region andis oma seisukoha 3. juuli

2015 kirjaga nr PVV 6-5/15/15709-2: KSH algatamine looduskaitsealsetel kaalutlustel ei ole vajalik, sest keskkonnatingimustega on võimalik arvestada planeeringumenetluse käigus.

Strateegilise planeerimisdokumendi koostamise ja KSH algatamata jätmise otsusega on võimalik tutvuda tööpäeviti Võru linnavalitsuse linnamajanduse osakonnas (Jüri 11, 65620 Võru) ja Võru linna veebilehel dokumendiregistri vahendusel.

LINLANE KÜSIB, VALITSUS VASTAB

Linn otsustas osaleda KIKi väljakuulutatud atmosfääriõhukaitse programmi esitatavas „Võru rattataristu arendamise pilootprojekti”. Mida konkreetset on selle projekti käigus plaanis ära teha?

Kuna Võrus elab ligi 70% elanikkonnast korrusmajades, on eesmärk suure potentsiaalse rattakasutajaskonna, st korrusmaja elanike rattakasutust piiravad tegurid välja selgitada ning vajadustest ja võimalustest tulenevalt parklalahendused leida. Tehakse kolm erinevat lahendust: rattahoidla koridoris, rataste parkimismaja ja rattakapp.

Kas Võru linnavalitsus on juba edastanud sotsiaalministeeriumile oma seisukoha pagulaste küsimuses? Ja kui on, siis milline see on: kas ja kui palju pagulasi oleks võimalik Võrru paigutada?

16. septembril sotsiaalkaitseministrile saadetud kirjas (vastuses) küsis linnavalitsus lisainfot pagulaste võimaliku Võrru paigutamise tingimuste kohta. Linnavalitsus leiab, et see teema on niivõrd oluline, et seda peaks arutama ja siin seisukoha võtma ka linnavolikogu, mille järgmine istung toimub 14. oktoobril. Praegu on linnale kuuluvad elamispinnad kasutusel sotsiaalkorteritena või arvel reservpinnana.

Uuenenud Vee kvartali pidulik avamine

19. augustil avas Võru linnavalitsus rekonstrueeritud Vee tänava kvartali. Sel puhul pakuti linnarahvale ja külalistele väikest kultuuriprogrammi, kringlit ja morssi ning tänati tegijaid. Kauoodatud sündmust saabus kohapeale tähistama ligi poolteistsada inimest.

Linnapea Anti Allase sõnul on Võru rahvas Vee tänava piirkonna tänavaala rekonstrueerimist oodanud pikki aastaid. „Nüüd viivad Eesti ühte ilusamasse randa ka väga korras teed,” on ta saavutatu üle uhke.

Tööde koordineerimisel kandsid linnavalitsuses põhiraskest linnamajanduse osakonna juhataja Raiko Palm ja osakonna juhataja asetäitja Risto Aim ning juriidilise osakonna juhataja Esko Hillep. Samas tõstab abilinnapea Kalev Ilves esile kogu linnavalitsuse kollektiivi panust. „Meeldiv on töötada professionaalse ja hingedastatud meeskonnaga,” lausub ta.

Vee tänava ning F. R. Kreutzwaldi tänava ja Tamula järve vahel asuvate Liiva, Vabaduse ja Tartu tänava lõikude kompleksse rekonstrueerimise käigus vahetati lisaks tänavakattete ehitusele välja kõik tänava-

Hetk Vee tänava kvartali pidulikult avamiselt.

tealused amortiseerunud kommunikatsioonid ning rajati uued vajalikud kommunikatsioonid ja värske haljastus, samuti paigaldati uus ja rekonstrueeriti olemasolev tänavavalgustus.

Kvartali rekonstrueerimiseks kulus kokku ligi 1,85 miljonit eurot (linn investeeris ligi 0,9 miljonit, AS Võru Vesi ligi 0,78 miljonit, AS Danpower Eesti ligi 0,1 miljonit ja OÜ Taristuhaldus

ligi 0,07 miljonit eurot). Kogusummas ligi 0,81 miljonit eurot moodustas Keskkonnainvesteeringute Keskuse ja Ühtekuuluvusfondi kaasrahastus.

Ulis Guth

Linnapea Anti Allase vastused linnavolikogu Isamaa ja Res Publica Liidu fraktsiooni arupärimisele 25.07.2015

Ajaleht Postimees on terve Eesti rahvale kirjutanud, et Tamulas ületab bakteri *Escherichia coli* näitaja lubatud piirnormi peaegu neli korda. Leht toob otsese näite, et kui 20. mail võetud proovi järgi oli järves kolibakterite hulk 100 ml vee kohta kaks ühikut (lubatud on kuni 1000), siis 17. juunil võetud proov näitas *Escherichia coli* sisaldust 100 ml vees 3800 ühikut. Kuidas mõjutas reostuse avastamine suvise rannahoaja algust ja kaubandust?

Kõigepealt edastan Teile Tervisekaitseameti Võru regiooni ülevaate, millest selgub, et Tamula järve vees on olnud ja ka on bakteri *Escherichia coli* sisaldusega kõik korras, v.a üks mõõtmiskord.

Tiina Tamm (Terviseameti Lõuna talituse Võrumaa esinduse inspektor) kirjutab:

„Vastavalt määrusele nr 74 3.04.2008 „Nõuded suplusveele ja supelrannale” on supluskoha omanik koostanud suplusvee kontrolli kohta seirekalendri, mis on Terviseametiga kooskõlastatud. Terviseamet võtab lisaks sellele kaks korda suplusperioodi jooksul proovid. 2015. aasta suplusperioodil on võetud proove ja saadud järgmised tulemused Tamula järve supluskohas:

Proovi kuupäev	E.coli	Soole enterokokid
14.05	0	0
20.05	2	0
17.06	3800	14
25.06	3	0
15.07	10	0
30.07	31	4
Piirsaldus 1000 PMÜ/100ml 100PMÜ/100ml		
Inspekteerimised on tehtud enne suplushooaja avamist 26.05 ja suplushooaja jooksul 15.06 ja 6.07. Inspekteerimise käigus ei ole avastatud nääruse rikkumist. Mille tagajärjel tekkis 17.06.2015 võetud proovis nii suur piirsalduse ületamine, jäi arusaamatuks.”		

Pöördudes konkreetset tagasi Teie küsimuse juurde, siis võis täheldada, et käesoleva aasta suve esimene pool rannamõnude nautijatele suurt rõõmu ei valmistanud. On tegureid, mida linnavalitsusel ei ole võimalik mõjutada. Jahedad ja vihmased ilmad on ühed sellistest teguritest. Mis puudutab aga norme ületanud proovi, siis mõõtmistulemuse anomaaliat kajastasid teisedki väljaanded, nagu selle lõppemistki. Meile teadaolevalt ei ole reostust kajastanud kirjutised kaubandustegevust oluliselt mõjutanud.

Küll on aga praegune linnavalitsus erinevalt eelnevast linnavalitsusest teinud kõik selleks, et inimesed saaksid oma suplushooaega turvaliselt nautida, kuna täna rannavalveteenust osutav turvafirma G4S rakendab nii Tamula kui Kubija järve ääres litsentseeritud vetelpäästjaid, erinevalt eelmise valitsuse võimu ajal vetelpäästeteenust osutanud turvafirmast, kus ei olnud ühtegi litsentseeritud vetelpäästjat. Kurb on tõsiasi, et vaatamata sellekohasele informatsioonile toonane linnavalitsus, kuhu Teie [Tarmo Piirmann]

kuulusite abilinnapeana, nimetatud puudusele ei reageerinud, seades sellega ohtu paljude väheste ujumiskutsega inimeste elu. Leiame, et siinkohal peaksid austatud arupärijad taas kord aja maha võtma selleks, et esitada sel teemal kõigepealt endale küsimusi ja üritada neile kõigepealt ka ise vastata.

Sel kevadel avalikustatud keskkonnaraporti kohaselt on Koreli oja ainus halvas seisundis olev veekogu Võrumaal. Veekogu vaevab raporti kohaselt toitainete üleküllus ning Keskkonnaameti Põlva-Valga-Võru regiooni veespetsialist Helve Laos on öelnud portaaleile Lõuna.ee, et tegemist on maakonna reostatuima veekoguga. Kui linnavalitsus on Koreli oja seisundist teadlik, siis mida on selle parandamiseks ette võetud?

Nii tänane linnavalitsus kui ka eelmised linnavalitsused on ja olid Koreli oja seisundist teadlikud ning hiljuti veel valitsuses olnud abilinnapeana [küsi ja on Tarmo Piirmann] peaksite kindlasti mäletama, et keskkonnareostuse valdkonnas esinevate probleemide lahendamine kuulub ikka Keskkonnaministeeriumi haldusalasse, mille tegevustele praegune linnavalitsus erinevalt eelnevast võimaluse korral igakülselt kaasabi osutab.

Konkreetne näide:

Asjaolu, et eelmine linnavalitsus on suhtunud Koreli oja puudutatavatesse küsimustesse ükskõiksel, kajastab Keskkonnainspeksiooni Lõuna regiooni Võrumaa büroo 31.10.2012 Vö-6-1/118-1 märgukiri Koreli oja kontrolli kohta, kus palutakse linnavalitsusel kontrollida ehitustegevuse seaduslikkust ning teavitada selle tulemustest. 11.12.2012 nr 12-2286-VLV/7 vastuses keskkonnainspeksioonile tänab abilinnapea Kersti Kõosaar Koreli kalda kaitse ja kasutamise alaste nõuete kontrolli ja sellest informeerimise eest ning väidab, et on korduvalt kohtunud kinnistuomanikega, kes on toime pannud rikkumise, ning soovinud ehituskeeluvööndisse omavoliliselt ehitatud rajatiste lammutamist, pärast mida Keskkonnainspeksioon 14.12.2012 Vö-6-1/118-3 heauskelt lõpetas järelevalvemenetluse.

Meeldetuletuseks arupärimise esitajatele esitame vastuste lisana kolm dokumenti, kuidas on arupärimises esitatud probleemile reageerinud eelmine linnavõim, kuhu Teie [Tarmo Piirmann] kuulusite abilinnapeana:

- Koreli oja kontrollist. Keskkonnainspeksiooni Lõuna regiooni Võrumaa büroo. 31.10.2012 Vö-6-1/118-1;

- Koreli oja kontrollist. Abilinnapea Kersti Kõosaare vastus Keskkonnainspeksioonile. 11.12.2012 nr 12-2286-VLV/7;

- Koreli oja kontrollist. Keskkonnainspeksiooni teade, et lõpetab järelevalvemenetluse ja ehitiste seaduslikkuse selgitamiseks haldusmenetlust ei alusta.

14.12.2012 Vö-6-1/118-3.

Tegelikult ei võtnud eelmine linnavalitsus, kuhu Teie [Tarmo Piirmann] kuulusite abilinnapeana, aga midagi ette ega astunud ühtegi sisulist sammu olukorra lahendamiseks. Nüüd aga pöördute minu poole arupärimisega oma tegemata tööde kohta. Järgmistes vastustes on viidatud meie tegevustele käesolevas arupärimises puudutatud probleemide lahendamisel.

Nagu on kirjutanud Võrumaa Teataja, on Võru linnavolikogu liige ja volikogu keskkonnakomisjoni esimees Halliki Karba rajanud ilma igasuguse loata oma Punga tänava kodumaja ligidale Võru linnale kuuluvale maale kaldakaitsevööndisse viie meetri kaugusele Koreli oja kaldast suitsusauna, mida ta ise nimetab grillkojaks. Kas objekti läheduses võetud veeproovid näitavad normidest suu-remat reostust?

Palun pöörduge täpsustavate küsimustega otse allika poole. Minul vastav informatsioon puudub.

Kodanikud ja ka linnavolinikud on väga mures, et volikogu keskkonnakomisjoni esimees, kes peaks olema keskkonnakaitse küsimustes eeslinil, on ise asunud veekogudele ökoloogilist survet kasvata-ma. Arvestades, milline on keskkonnaekspertide hinnang Koreli oja ja Tamula järve vee kvaliteedi kohta, oleme sunnitud küsima, mida plaanib linnavalitsus ette võtta, et peatada volikogu keskkonnakomisjoni esimehe omavoliline ehitustegevus ja sellest tulenev keskkonnareostus?

Eelmise linnavalitsuse ühe liikmena Teie [Tarmo Piirmann] kahjuks ei suutnud seda küsimust lahendada. Praegune linnavalitsus on probleemi lahendamiseks teinud omanikule ettekirjutuse ebaseadusliku hoone likvideerimiseks. Seejärel on ebaseadusliku hoone omanik pöördunud linnavalitsuse poole ning lubanud selle likvideerida selle aasta esimeseks novembriks.

Konkreetselt omavoliliselt Koreli oja kaldale rajatud ehitise ja ühe norme ületava Tamula järve veeproovi seostamine kuulub absurdi klassikasse või ei ole austatud küsija teadlik, kuhu voolab Koreli oja. Ainult Võrumaa Teataja on võimeline oma huumorinur-gas kirjutama, kuidas Koreli oja reostus liigub mööda Vöhandu jõge vastu voolu Tamula järve.

Milline on Teie hinnang – kas omanik üldse teadis, et veekogule nii lähedale on ehitamine keelatud?

Vastuse saamiseks selles küsimuses palun pöörduge omaniku poole.

Kas ebaseadusliku objekti rajaja, praegusel juhul siis ka keskkonnakomisjoni esimees, teadis, et ehitamiseks linnas oleks pidanud taotlema ehi-

tusloa?

Vastuse saamiseks selles küsimuses palun pöörduge keskkonnakomisjoni esimehe poole.

Kas keskkonnakomisjoni esimees teadis, et reovee juhtimine otse pinnasesse on keelatud, seda enam linnas ja veekogu kaldal?

Vastuse saamiseks selles küsimuses palun pöörduge keskkonnakomisjoni esimehe poole.

Mida keskkonnakomisjoni esimees ütles põhjenduseks, miks ikkagi rajati selline hoone ebaseaduslikult?

Tutvunud menetluskokumentidega, võin väita, et eelmine linnavalitsus (kuhu Teie [Tarmo Piirmann] ka ise kuulusite) oli juba 2012. aastal vägagi kursis selle õigusrikkumise üksikasjadega. Praegu on meil küsimus arupärijatele: mis takistas teil menetlust lõpule viimast?

Kas Teie kui linnapea arvates on selline ehitustegevus ja reostuse põhjustamine Võrus kõigile lubatud?

Seaduse täitmine on kogu Eesti Vabariigi eksisteerimise aja jooksul olnud kõigile kohustuslik.

Kahjuks jätab küsimuse püstitus mulje, et eelmine linnavalitsus ei olnud päris kindel, kas seaduse nõuded kehtivad kõigi jaoks.

Arvestades Halliki Karba tegevust ja ka tema antud avalikke kommentaare keskkonda reostava ehitustegevuse kohta – kas teie ühisel parteil Sotsiaaldemokraatlikul Erakonnal on plaanis Halliki Karba volikogust või vähemalt keskkonnakomisjoni juhi kohalt tagasi kutsuda?

Volikogu keskkonnakomisjoni juhi tagasiastumine on voliniku isiklik otsus. Tagasikutsumine on aga volikogu otsus. Kui Halliki Karba otsustab võtta poliitilise vastutuse ja keskkonnakomisjoni juhi kohalt tagasi astuda, siis pälvib see minu heakskiidu. Samas pean tunnustama Halliki Karba mõistlikkust ja initsiatiivikust selle probleemi lahendamisel, mis on eeskujuks kõigile teistele.

Kas olete Karba käitumist ja teguviisi arutanud Sotsiaaldemokraatliku Erakonna juhatause liikme Ivari Padariga, kes on Halliki Karba endine kooli- ja praegune poliitiline patroon?

SDE-s on rohkem liikmeid kui Ivari Padar. Kui Teie või ajakirjanduse teadmisel on mõlemad asja arutanud, siis pöörduge nende isikute poole. Minul vastav informatsioon puudub.

Ajakirjanduse põhjal on minul jäänud mulje, et IRL arutab isegi väga tagasihoidlikult kriminaalse taustaga isikute tegevust oma erakonnas, rääkimata sedalaadi küsimustest.

Jutud vee hinna tõusust Võru linnas ei vasta tõele

Võru linnavolikogu Isamaa ja Res Publica Liidu fraktsiooni tänavu suvel meedias külvatud paanika, et Võru linnavalitsus kavandab vee hinna tõusu, ei ole asjakohane. Esiteks ei ole vee hinna muutmine linnavalitsuse pädevuses ja teiseks on AS Võru Vesi Konkurentsiametile esitatud taotluse praeguseks tagasi võtnud.

„Linnakodanikuna on mul väga hea meel, et vähemalt sellel aastal veel pääsime vee hinna tõusust,” ütles linnapea Anti Allas. „Samas peavad linnakodanikud saama õiglast informatsiooni, millest on tingitud vee hinna muutmise vajadus ja kuidas suudeti seda seekord veel ära

hoida,” lisas ta.

Kui varem oli hinnamuutuste kehtestamine kohalike omavalitsuste pädevuses, siis alates 2010. aasta 1. oktoobrist kooskõlastab üle 2000 inimekvivalendiga reoveekogumisaladel veeteenuse hinna Konkurentsiamet, kes on välja töötanud teenuse hinna arvutamise metoodika ja põhimõtted.

AS Võru Vesi esitas koostöös konsultatsioonifirmaga AS Infragate Eesti Konkurentsiametile hinnamuutuse taotluse. Siinjuures tuleb rõhutada, et hinnamuutuse vajalikkus ei ole praeguse ASi Võru Vesi juhtkonna avastus, vaid vee hinna tõstmise tarvidust rõhutas juba eelmine

ASi Võru Vesi juhataja Sairos Hörak, kes 17.12.2013 toimunud ASi Võru Vesi nõukogu koosolekul, andes juhatause liikmena aru ettevõtte tegevusest, väitis: „Vee hinna tõsteti viimati 2010. aasta oktoobris. 2014. aastal on plaanis esitada taotlus vee hinna tõusuks.” (väljavõtte ASi Võru Vesi 17.12.2013 nõukogu koosoleku protokollist nr 9).

ASi Võru Vesi jätkusuutlikkust iseloomustab eelkõige tulusus investeeritud kapitalilt. Viimastel aastatel on oluliselt tõusnud kulutused, et hinnamuutuse vajalikkus ei ole praeguse ASi Võru Vesi juhtkonna avastus, vaid vee hinna tõstmise tarvidust rõhutas juba eelmine

täitmine, jätkusuutlik investeerimine, põhjendatud tegevuskulude katmine, kvaliteedi ja ohutusnõuete täitmine ning põhjendatud tulusus investeeritud kapitalilt.

Enne hinnatõusutaotlust on AS Võru Vesi loobunud ka eelmiste juhtkondade praktikast, mis võimaldas juhatause liikmel kasutada ettevõttele kuuluvat raha ettevõttele kuuluva sõiduautoga puhkuse ajal läbi sõidetud tuhandete kilomeetrite hüvitamiseks või enda premeerimiseks neli korda aastas kuupalga ulatuses, maksta alusetult hüvitisena riigisiseste lähetuste päevarahast ja kasutada ohjeldamatult ujumisteenuseid neljas eri-

nevas tervisekeskuses ning sõidutada nõukogu liikmeid ja aktsionäre mööda maailma. Lõpetatud on ka töötajate arutu premeerimine ja raiskamine.

Suhtluses Konkurentsiametiga on ettevõtte saanud head nõu. Kulude kokkuvõtte ja efektiivsuse tõstmine on saanud ettevõttes igapäevatöö osaks. Mõned näited konkreetsete tegevuste kohta:

- opereerima on hakatud Mõniste ja Sõmerpalu vallas;
- lõpetati nõukogu liikmete premeerimine ja 2015. aastal on vähendatud nõukogu liikmete tasu;
- ettevõtte materiaalne baas on tugevnenud.

2015. aasta kevadel esita-

tud hinnatõusutaotluse menetlemine Konkurentsiametis näitas selgesti, et ettevõtte töö vajab olulist ümberkorraldust. ASi Võru Vesi juhtkond on asunud ümberkorraldusi ellu viima.

Väga oluline on muutumine regionaalseks ettevõtteks. Ideaalis võiksid omanike ringi kuuluda kõik maakonna omavalitsused. Paljudes maakondades on sellele teele juba mindud.

Selliste muudatuste elluviimine tagab stabiilsema hinnataseme ja võimaldab ühtlasi kinnitada, et vähemalt 2015. aastal vee hind ei muutu.

Võru linnavalitsus

Eelseisvast puulehtede veost Võru linnas

Võru linnas toimub ka sellel sügisel puulehtede vedu.

Vedu toimub kahe nädala jooksul 26. oktoobrist kuni 6. novembrini. Puulehtede veoringile saab registreeruda 19.–23. oktoobrini. Lehekotid peaksid olema valmis pandud esmaspäevaks, 26. oktoobriks.

Alates 2015. aastast tohib kasutada lehtede äraandmiseks ainult biolagunevaid kotte. Teistes, tavalistes prügikottides olevaid lehti ära ei veeta. Biolagunevaid kotte saab muretseda majapidamis- ja ehitustarvete kauplustest.

Valmispandud kottid peavad olema terved ja tõstetud kinni-seotuna nähtavale ja kättesaadavasse kohta või värava juurde. Suuri (mahutavusega 200 l ja rohkem) raskeid kotte rebemiseohu tõttu peale ei võeta. Kottidesse võib panna ainult lehti. Kotte, kuhu on kogutud oksid, kive, olmejätmeid vms, ära ei veeta.

Puulehti võetakse biolagunevates kottides vastu ka Võru linna keskkonnanjaamas aadressil Lühike 1. Keskkonnajaam on avatud

Tiina Randjärv tutvustab lehtede äraandmiseks mõeldud biolagunevat kotti.

teisipäevast laupäevani kella 8–16.

Lisainfo ja leheveole eelregistreerimine telefonil 785 0901 ja 785 0915,

e-posti aadressil tiina.randjarv@voru.ee.

Tiina Randjärv, keskkonna- ja järelevalvespetsialist

Aadressiandmete korrastamisest

Võru linnas korrastatakse katastriüksuste ja hoonete aadressiandmeid. Tööde aluseks on ruumiandmete seadus ning olulisemad muudatused puudutavad tänavaid, kus kehtivad aadressinumbrid ei ole loogilises järjekorras. Üldjuhul peavad ühel pool tänavat kõrvuti asetsevatel maaüksustel või järjestikku paiknevatel hoonetel olema paaritud ja teisel pool tänavat paarisnumerid. Lähijal on plaanis korrastada neile nõuetele mittevastavad aadressid Kanarbiku, Kivi ja Lauulväljaku tänavail.

Teine suurem rühm korrastamist vajavaid aadresse on seotud katastriüksustega, millele paikneb mitu unikaalaadressi nõudvat hoonet. See tähendab, et kui maaüksusel asub mitu elamut, on neile vaja määrata erinevad aadressid. Üldjuhul jääb ühele hoonetele olemasolev

aadress ja teisele lisatakse tähtsuse järjekorras (nt 11a) või numbriline erilisand (nt 11/1). Unikaalaadress on vajalik ka juriidiliste isikute asukohahoonetel (büroohoone, teenindushoone jms) ning hoonetel, mis sisaldavad hoonetel.

Kõiki kinnistuomanikke, keda muudatused puudutavad, teavitab linnavalitsus rahvastiku- või äriregistris märgitud aadressil või e-posti teel. Pärast aadressi muutmise otsust teeb linnavalitsus vajalikud parandused riiklikes registrites, kuid omaniku kohuseks jääb teavitada talle teenuseid pakkuvaid ettevõtteid (pank, sideoperaator jne) ning paigaldada hoonetele uus number.

Palume mõistvat suhtumist, kuna aadresside määramise põhieesmärk on tagada, et objekt oleks lihtsalt leitav ning päästetenaistus jõuaks kriisi-

olukorras kiiremini sihtkohta. Aadresside korrastamine võib põhjustada mõningaid ebamugavusi, aga pikemas perspektiivis saab adresseerimissüsteem selgemaks.

Täpsem info: maakorraldaja-geodeet Tauno Asi, tel 785 0928, tauno.asi@voru.ee

Varem on muudetud aadressid Võlsi teel:

Endine aadress	Uus aadress
Võlsi tee 2	Võlsi tee 4
Võlsi tee 3	Võlsi tee 6
Võlsi tee 4	Võlsi tee 8
Võlsi tee 5	Võlsi tee 10
Võlsi tee 6	Võlsi tee 12
Võlsi tee 7	Võlsi tee 14
Võlsi tee 8	Võlsi tee 16
Võlsi tee 10	Võlsi tee 11
Võlsi tee 11	Võlsi tee 18
Võlsi tee 12	Võlsi tee 13
Võlsi tee 13	Võlsi tee 20

Võru linnavolikogu istung 9. septembril

Võru linna arengukava kinnitamine

Toimus „Võru linna arengukava aastani 2027” teine lugemine ja kinnitamine. Uues redaktsioonis kajastatud arengukava tegevuskavasse tehtud muudatused ning lisatud on 2019. aasta tegevuste kirjeld. Muudatused arengukava tegevuskavas tulenesid vajadusest arvestada 2015. aastal tehtud ja 2016. aastaks kavandatud tegevustega ning muuta arengukava tegevuskava selliselt, et see kajastaks 15. oktoobri seisuga vähemalt nelja eelseisvat eelarveaastat. Määrus jõustub 1. oktoobril 2015.

Lisaeelarve kinnitamine

Võeti vastu Võru linna 2015. aasta kolmas lisaeelarve, millega lisatakse eelarvesse 2015. aasta sihtotstarbelised toetused ja hallatavate asutuste omatulud. Eelarve põhitegevuse tulud suurenevad 15 979 euro võrra, millest lõviosa – 14 784 eurot – on ette nähtud sihtotstarbeliste toetuste jooksvateks kuludeks.

Hallatavatele asutustele on projektide tarvis eraldatud sihtotstarbelisi toetusid 10 284 eurot. Nende seas on Haridus- ja Teadusministeeriumi toetus (4150 eurot) Võru Muusikakooli projekti jaoks „Igal lapsel oma pill” ja SA Archimedes toetus (3904 eurot) Võrumaa Keskraamatukogu projekti jaoks „Elukestev õpe raamatukogus – töövarjuks Sloveeniasse”. Viimati nimetatud projekti käigus töötavad neli Võrumaa Keskraamatukogu töötajat töövarjuna viis päeva Ljubljana linnaraamatukogus. Põhjamaade Ministrite Nõukogu on eraldanud 4500 eurot Võru linnavalitsuse ametnike õppereisi toetuseks Taani ja Rootsi.

Linnaeelarve maht pärast teise lisaeelarve kinnitamist on veidi üle 20,5 miljoni euro.

Sõidusoodustused linna läbivatel bussiliinidel

Seoses 1. oktoobril 2015 jõustuva uue ühistranspordiseadusega muudeti Võru linnavolikogu 12. detsembri 2012 määrust nr 27 „Sõidusoodustused Võru linna läbivatel maakonna bussiliinidel” (RT IV, 21.12.2012, 64). Eesmärk on viia määrus kooskõlla jõustuva ühistranspordiseaduse regulatsiooniga. Sõidusoodustusega hõlmatud isikute ringis muudatus ei toimu.

Ühistranspordiseaduses sätestatud ülesannete delegeerimine

Seoses 1. oktoobril 2015 jõustuva uue ühistranspordiseadusega otsustati ühistranspordiseaduse § 13 lg 1 punktides 2–8 ja 10–14 sätestatud omavalitsusorganite ülesanded delegeerida Võru linnavalitsusele ning tunnistada kehtetuks Võru linnavolikogu 20. juuni 2007 määrus nr 50 „Volituse andmine takso-teenuse osutamist reguleerivate õigustloovate aktide kehtestamiseks” (RT IV, 14.11.2012, 8). Määrus jõustub 1. oktoobril 2015.

Maa munitsipaalomandisse taotlemine

Otsustati taotleda kasutuses olevate, omandiõigust tõendavate dokumentideta, enne 2003. aasta 1. jaanuari rajatud ühiskasutuses olevate kuuride teenindamiseks vajaliku maana Võru linna munit-

sipaalomandisse Katariina allee 1a maatükk (ligikaudne pindala 323 m², maakasutuse sihtotstarve elamumaa). Jüri tn 14, Tartu tn 34 ja Katariina allee 1 kinnistuga piirnevat reformimata maatükki, kus asuvad omandiõigusega puukuurid, kasutavad Tartu tn 34, Tartu tn 34a ja Jüri tn 14 kortermaja korterid omanikud.

Kinnistute võõrandamiseks loa taotlemine

Linnavalitsusele anti luba esitada valdkonna eest vastutavale ministriile sotsiaalmaa võõrandamise taotlus Tööstuse tn 12 kinnistu Mustjärve ja Vilja tn 57 kinnistu vahelise osa detailplaneeringus planeeritud elamumaa kruntide kohta.

Detailplaneeringu kehtestamine

Kehtestati Karja tn 22, Karja tn 24, F. R. Kreutzwaldi tn 1, Roosi tn 29 ja lähiala detailplaneering (inseneribüroo OÜ Urmas Nugin töö nr IB36/2014, lisa asub Võru linnavalitsuse linnamajanduse osakonnas). Planeeringu koostamise lõppeesmärgiks on moodustatavale krundile Võrumaa maleva staabi- ja tagalakeskuse ehitamine, sh alal asuvate mittevajalike amortiseerunud hoonete lammutamine ning säilitatavate hoonete rekonstrueerimine. Planeeritava ala suurus on u 0,7904 ha ja planeeringust huvitatud isik Kaitseliit.

Detailplaneeringu vastuvõtmine

Võeti vastu ja suunati avalikule väljapanekule Kivi tn 26 ja Ringtee 8 kinnistu detailplaneering (inseneribüroo OÜ Urmas Nugin töö nr IB 22/2014 lisa asub linnamajanduse osakonnas). Selle järgi moodustatakse planeeritavast kahest kinnistust kaks maaüksust maakasutuse sihtotstarbega 80% tootmismaa ja 20% ärimaa ning mõlemale krundile nähakse ette maksimaalselt viis hoonet suurima lubatud suhtelise kõrgusega 15 meetrit. Sihtotstarbe ja sellega kaasneva üldplaneeringu muutmise põhjuseks on asjaolu, et planeeringuala lähipiirkonna maa-alad on peamiselt äri- ja tootmismaa segaotstarbega ja asukohaga linna servas ning suure maantee äärne ala sobib eelkõige tootmisfunktsiooniga hoonete püstitamiseks. Planeeritava maa-ala suurus on u 2,3 ha ja planeeringust huvitatud isik OÜ Selista Ehitus.

Otsuse muutmine

Tulenevalt vajadusest määrata asutatud koolide – Võru Kreutzwaldi Kooli ja Võru Gümnaasiumi hoolekogusse linnavolikogu esindaja muudeti Võru linnavolikogu 9. detsembri 2013 otsust nr 58 „Esindajate määramine Nõõrimaa Tugikodu ja Võru linna haridusasutuste hoolekogudesse”. Võru Kreutzwaldi Kooli hoolekogusse määrati Helga Ilves ja Võru Gümnaasiumi hoolekogusse linna esindajana Ene Liivamägi.

Muud küsimused

Linnapea Anti Allas ja abilinnapea Kalev Ilves vastasid Võru linnavolikogu IRLi fraktsiooni 18. juuli ja 25. juuli arupärimistele.

Lõppes eterniidi tasuta vastuvõtt

Võru linnavalitsus annab teada, et projekti „Võru elanikelt kogutud ohtlike jäätmete käitlemine” raames on lõpetatud asbesti sisaldavate jäätmete (eterniidi) TASUTA vastuvõtt seoses projektis ette nähtud mahu täitumisega.

Linnavolikogu esimees Anneli Ott (paremal) õnnitlemas Võru noortekeskuse uut juhatajat Marion Tambergi.

Võru noortekeskus avas uued ruumid

15. septembri pärastlõunal avas Võru noortekeskus aadressil Jüri 54 pidulikult uued ruumid ja tähistas ühtlasi oma sünnipäeva. Uute ruumide avamine avardab oluliselt Võru linna ja Võru valla noorte võimalusi kvaliteetselt vaba aega veeta ja aktiivselt kodukoha arendamisel osaleda, sest linna südames asuvas hoones on noortekeskuse käsutuses kasulikku pinda 305,6 m² ehk peaaegu kolm korda rohkem kui varasemas asukohas Liiva 21 (120,9 m²). Samas hoones asub ka maakonna üks olulisi

kultuurikandjaid – Võrumaa keskraamatukogu, samuti toetuskeskuse Meila intellektipuudega noorte kodu.

Uute ruumide avamisel olid maja hoovis kavas esinemised ja sõnavõtted ning seejärel oli kõigil huvilistel võimalik ruumidega tutvuda. Ruumide ehitus läks maksma 112 403 eurot, sellest 31 956 eurot saadi regionaalsete investeeringutoetuste programmist.

Võru noortekeskus sündis 10. septembril 2003, kui loodi mittetulundusühing noorsootöötreenuse arendamiseks Võrumaal.

Jüri tänaval oli avatud Šveitsi-teemaline hooviraamatukogu

3. augustil avas abilinnapea Kalev Ilves Võrumaa keskraamatukogu (Jüri 54) juures raamatukogu sünnipäevale ja Šveitsi rahvuspühale pühendatud hooviraamatukogu. Kavas oli šveitsi muinasjuttude pooltund, hoovijutud šveitsi kirjandusest, viktoriini „Kas tunned šveitsi kirjandust“, raamatunäitus šveitsi kirjandusest ning tasuta raamatute ja ajakirjade suvelaen. Päeva juhtis linnapea aastatel 1892-1903 Alexander von Moeller Arthur Ruusmaa isikus, kes muu hulgas tutvustas omaaegset Võru linna.

Gümnaasiumihoone avatseremoonial osalenud tervitamas enda kohal hõljuvat drooni.

Võru gümnaasiumi pidulik avamine

31. augusti pärastlõunal avati aadressil Seminari 1 asuv Võru gümnaasiumi rekonstrueeritud koolihoone. Piduliku sündmuse puhul said linnapea tunnustuskirja järgmised isikud, äriühingud, sihtasutused, ministriumid ja ametid: Ott Ojaveer asjatundliku nõustamise eest Võru linna koolivõrgu ümberkorraldamisel; Haridus- ja Teadusministeerium hea koostöö eest Võru linna koolivõrgu ümberkorraldamisel ning Seminari tn 1 koolihoone rekonstrueerimisel ja

finantseerimisel; Siseministeerium ja Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus projekti „Seminari tn 1 koolihoone ja selle lähiumbruse rekonstrueerimine“ raames tehtud hea koostöö eest; Kersti Kõosaar, Katrin Martinfeld ja OÜ Guru Projekt hea koostöö eest Seminari tn 1 koolihoone projekti taotluse ettevalmistamisel; Tiina Hallimäe, Raiko Palm, Ülevi Eljand, Kerstin Tammjärv, Viire Ilves ja Sven Saar pühendunud ja tulemusliku töö eest Seminari tn 1 koolihoone re-

konstrueerimisel; Peep Poltimäe, Kristi Aavakivi, Esko Hillep, Kristi Viert ja Karmo Kurvits hea töö eest Võru linna koolivõrgu ümberkorraldamisel ja Seminari tn 1 koolihoone rekonstrueerimisel ning Riigi Kinnisvara AS, OÜ Esplan, OÜ Sweco EST, AS Nordecon, Muinsuskaitseamet, Päästeamet ja Terviseamet hea koostöö eest Seminari tn 1 koolihoone rekonstrueerimisel.

Hoone õnnistas kell 15.15 sisse EELK Võru Kattariina koguduse õpetaja Andres Mäevere, sellele

järgnes pidulik lindi läbilõikamine ja koolimajaga tutvumine.

Linnapea Anti Allase sõnul on Võru rahval põhjust rõõmustada. „Võru linna vanim maja, kus juba 223 aastat tagasi alustati koolihariduse andmist, on saanud suuremaks ja uhkemaks kui kunagi varem. Lisaks vormile on muutunud ka sisu – linn on saanud igati nüüdisaegse koolikorraldusega gümnaasiumi,“ lausub ta.

Politsei- ja Piirivalveameti Võru ühishoone pidulik avamine

25. augustil avati Nõõrimaal (Räpina mnt 20a/20b) pidulikult Päästeameti ning Politsei- ja Piirivalveameti Võru ühishoone. Hoonete kompleksis on politseinike ja päästjate tööruumid, garaažid, kodakondsus- ja migratsiooniosakonna teenindussaal, arestimaja ja kainestusmaja, samuti päästetööde õpetorn, sõidukite varjualune, asitõendite hoidla ning elektriutode laadimispunktiidega varustatud parkla. 4573 m² suuruses ühishoones töötab kokku 125 inimest, arestimajas ja kainestusmajas on ruumi 32 kinnipeetavale. Hoone projekteeris AS Resand ja ehitas AS YIT Ehitus. Kompleksi ehitamine läks maksma 6,24 miljonit eurot.

PPA muutis teenindussaalide lahtiolekuaegu

PPA tuleb meelde, et alates augustist on Jõgeval, Põlvas, Valgas ja Võrus võimalik dokumente taotleda **esmaspäevast neljapäevani kella 9–17**. Reedeti on teenindused klientidele suletud. Tartus ja Viljandis, kus koormus on suurem, jätkavad teenindused tööd viiel päeval nädalas: esmaspäevast reedeni kella 9–17. Kõige mugavam on teenindussaali külastada, kui broneerite endale leheküljel broneering.politsei.ee sobiva aja.

Anti Paap,
Võru politseijaoskonna ennetus- ja menetlustalituse juht

Uudiseid 90 aasta tagusest septembrikuisest Wõrust

Kuulutustest Wõrus

Kui juba waremgi räägitud wigastest kuulutustest, kuid õigekeelsus ei ole siiski veel harilikudel väljapandud reklaamidil paranenud. Nüüd, kus linna palju noorust woolanud, kasutavad paljud juhust, et varjutuile ulualust anda. Ning igal pool on ilmunud seintele ja akendele sellekohased sedelid, mis torkavad silma just oma wigase keele tõttu.

Siin mõned näited:
„Kooli poisi Wõiwad korterit Saada Siin II korral küsida A. Patasowilt.“ Just nagu Stahli ajalgi. „Koolilabased leiavad korterit.“ „Üüritakse välja 2 mööbeleeritud tuba.“ Jne.

Kui ise õieti kirjutada ei osata, siis peaks vähemalt teistel laskma

kirjutada, et sarnaste jämedate wigadega mitte haavata waataja silma.

Wõru Teataja nr 101, 8. september 1925

PS. Praegu võib midagi sama-laadset näha arvutiekraanidel. Samas hakkas silma ilus sõna „warjutu“ – nii kena vaste „kodutule“.

Wiin paneb wägisi jalad liikuma

3. skp wõisid jalutajad näha linna puiestikku wiiwal kõnniteel, ülalpool Kreutzwaldi tänavat, isewärki „balletti“, mida harrastas keegi keskmise wälimusega noormees. Igasuguste naljakate käe- ja jala-liigutustega, ajutiste jooksmiste ja seisakutega ning tantsuwile wilistamisega tõmbas ta mõnegi möödamineja tähelepanu endale ja pani

selle suu naerule.

„Ballett“ lõppes sellega, et noormees kõnniteele täies ulatuses pikali kukkus ja sealt üles ronides lähemasse restoraani kadus, kust ta ka arwatawasti enne tantsimist välja oli tulnud.

Wõru Teataja nr 102, 10. september 1925

Kinoteater Mars uuel hooajal

Kino ja selle etenduste asjus ei taha meie erilist arwustawat seisukohata wõtta ja jätame selle kinoskäijate eneste hooeks. Siinkohal tahaksime siiski rõõmustawalt allakriiputada seda, et kino Marsi ruumid käesolewaks hooajaks palju nägusamaks on tehtud, eriti wõib seda ütelda ekraani ehk pildilawa kohta. Silmaspidades, et Wõru publikum

õige hoolsalt kinos käib, siis on loomulik, et ettevõtja ka klientide huwidega arwestama peab, sest nende huwist kino wastu rippub ka ära ettevõtja tulu. Jääks muidugi edaspidi soowida, et kinoskäijad oma raha eest, mis nad pileti eest välja annawad, ka midagi näeksid. Senised pildid on kinoskäijate seletuste järele kaunis rahulolewad olnud. Mõne pildi demonstreeerimisel tulla sagedasti katkemisi ette. Kas seda tuleb panna lindi ehk demonstreeerija arwele, ei wõi siinkohal ütelda. Eestikeelsed kirjad peaksid natuke kauem ekraanil hoitud saama.

Wõru Teataja nr 103, 12. september 1925

PS. Väga asjakohane ja asjalik kriitika.

Aeroplaan Wõrumõisa nurmel maandunud

Pühapäewa (13. septembril 1925) õhtupoole maandus Wõrumõisa wäljale sõjawäe aeroplaan. Maandumise põhjuseks oli bensiinipuu-dus, mis Tartust autoga järele toodi. Aeroplaan wiibib manöwritel, sõidab siit Karulasse, kust kaitsewäe manöwrid algawad.

Aeroplaani siinwiibimist kasutasid koolid, tehes õppekäike sellega tutvunemiseks.

Kõige aja käis rohke rahwahulk „imeelukat“ vaatlemas.

Wõru Teataja nr 104, 15. september 1925

PS. Ülertigilised sõjaväe manöövrid toimusid 17.–21. septembrini Otepääl, Lõuna-Eesti poolt

Linnapäevad igale maitsele

Võru linna 231. sünnipäeva puhul 21.–22. augustil toimunud linnapäevad rõhustid perekesksusele, pakkudes tegevusi ja kaasaelamisrõõmu igale maitsele. Ürituste keskmes oli Kesklinna pargis kaks päeva kestnud perefestival „Koton om hää” oma meistriklasside, õpi- ja töötubade ning muude harivate koostegemise võimalustega. Mõlemal festivalipäeval olid kavas viis-kuus tundi kestvad meeleolukad kontserdiprogrammid. Lembitu tänaval oli avatud linnapäevade laad.

Linnapäevade kireva sündmusteahela käivitas spordikeskuse parklast alanud ning Kesklinna pargi suundunud linlaste ja külaliste ühine rongkäik (pildil), sellele järgnesid väike trummietendus, vanatehnika näitus ja sünnipäevatoridi söömine. Avapäeva lõpetas rahvapidu tantsuga, kus muusikat esitasid kuumimad kohalikud bändid eesotsas šougrupiga S.E.K.S.

Teisel päeval olid muu hulgas kavas XII 1784 m

linnajooks ja rammumeeste võistlus „Võru linna vägilane 2015”. Kesklinna pargis esinesid tantsijad. Pärastlõunal esines Tamula järvelaval „Eesti laul 2015” finalist The Blurry Lane. Öhtu tipnes teise järvekonsertidega, kus esinesid ansambel Swingers, Birgit Sarrap ja Karl-Erik

Taukar. Kontserdi juhatasid sisse Võru linna teenetemärgi kätteandmine ning konkursside „Kaunis kodu 2015” ja „Lilleline Võru” parimate tunnustamine. Öhtu lõpetas ilutulestik.

Linnapäevade eelõhtul Võru spordikeskuse staadionil toimunud võimle-

mispeol „Rõõm elust endast” osales ligi pool tuhat võimlejat-tantsijat Võru-, Põlva- ja Valgamaalt. Sellele järgnes Eesti taasiseseisvumispäevale pühendatud Eesti akadeemilise vaskpilikvinteti kontsert Kesklinnas pargis.

Võru naisteklubi tegemised ja koolialguse pannkoogipidu

1998. aastal tulid Võrus kokku mõned hakkajad naised, kutsusid teisi kampa ja tekkis heategevuslik Võru naisteklubi, mis on nüüdseks aktiivselt tegutsen juba 18 aastat. Arvame, et oleme salliva ja empaatilise kodanikuühiskonna tekkele omalt poolt tõhusalt kaasa aidanud.

Korraldame igal aastal ühe väljasõidu Võru linna lastele. Tänavu suvel käidi Lottemaal. See hästi õnnestunud ning meelde jääv sõit sai teoks koostöös Pääpiku lasteaia ja Võru linnavalitsusega. Kadripäeval käime lustakate kavade esinemas linna ettevõtetes. Seal lahkesti annetatud kommidest tehtud jõulupakkidega rõõmustame paljusid meie linna lapsi.

Kolmas meie suurtegevõtmine on koolialguse magusaks muutmine pann-

Tänavusel pannkoogipeol küpsetasid ja jagasid tasuta pannkooke teiste seas linnapea Anti Allas ja abilinnapea Sixten Sild.

kookide jagamisega kõigile Kesklinna parki tee leidnutele. Tänavu 1. septembril toimus pannkoogipidu juba kuueteistkümnendat korda. Pannkook on sööjale tasuta, klubi naised tegutsevad tasuta saamata. Oleme rõõmsad ning tänulikud, et meid on

niisamuti soojast südamest ja jagamisrõõmust aidanud paljud toredad inimesed ja organisatsioonid. Täname südamest sellel aastal meiega kaasa mõelnud ja meie pannkoogiteoga ühinenud inimesi. Aitäh: Võru linnavalitsus, Võru Kannel,

REGIONAALARENGU TOETUSEKS

Võru noortekeskus, Võrumaa partnerluskogu, Võru turismiinfokeskus, Kuperjanovi üksikjalaväepataljon, Maanteeamet, Võru muusikakool, Naiskodukaitse, Jaagumäe toidukeskus, Tartu Mill, Võru tarbijate ühistu, Magaziin, Salvast, lasteaed Pääpikk, Võru loovuskool, Stiililaegas, Aila Näpustudio, Võru Järve kool.

Täname Kodanikuühiskonna sihtkapitali (KÜSK), kelle toel said Võru linna vähekindlustatud perede lapsed Lottemaal leiutamas ja matkamas käia. Projekti „Seiklus koos Lottega” rahastas Siseministerium 1105 euroga kohaliku omavalgatuse programmi summadest.

Siiri Toomik

tulnud väeosad koondusid Karulasse, et siit oma sõjakäiku alustada. Võrust läks 7. jalaväerügement pidulikult rännakule 12. septembril ja oli end 16. septembriks Karula ümbruses lahingukorda seadnud.

Umbes selline „imeelukas” maandus Võrumõisa põllule.

Korteri olud

Korteri kriis on meie linnas viimasel ajal märksa pehmenenud. See kannab aga kahesugust ilmet. Ühe ja kahetoalised ja üldse lihtsamad korterid, eriti linna servadel, on wabalt saada ja üür

nende eest ei ole ka enam väga kõrge. Selle wastu on suuremaid ja paremaid korterid raske leida. Linna servadel seisavad mõned korterid juba kuude kaupa tühjad, kuna linna keskel asuwate korterite peale tormi jookstakse, mille tõttu ka hinnad üles on aetud. Üürnikud lubavad ise üksteise võidu kõrgemat üüri, kui omanikud ehk nõudnud oleks. Seda saavad teha aga ainult need, kellel raha enam kusa-gile panna ei ole. Üldiselt on olukord siiski sinna poole kaldumas, et üürnik üksi korterit ei otsi, vaid korterid ka üürnikke otsima hakkavad. Ja siis ei ole enam üüriseadust tarwis ka üürnikkudele.

Wõru Teataja nr 105, 17. september 1925

Läti õpetajaskond huwitatud Wõru õpetajaskonna tegewusest

Riia õpetajate seltsilt on tulnud kutse

Wõru õpetajate seminari direktorile J. Käisile esineda õpetajate kursustel Riias loengutega koduloo õpetamisest, kuna kursuste korraldajaid huwitab selle aine õpetamine Wõru seminaris. Kursused korraldatakse ülemaaliselt Riias 25.–28. okt s.a. Arwatawasti ei keeldu haridusministerium loa andmisest hra Käisile selleks sõiduks, mis aitaks ka ligemaid sidemeid luua naaber-rahwa koolitegelastega.

Wõru Teataja nr 106, 19. september 1925

PS. Siia on huwitatw lisada, et Käis alustas oma koolmeistriteed Lätimaal ja just Riias töötades katsetas ta oma uuenduslikke meetodeid koduloo õpetamisel, et need siis täiel rinna Võrus kasutusele wõtta. Käis sai loa esineda Riias, hiljem ka Saksamaal, Soomes, Inglismaal ja Tartus.

Vanu ajalehti sirvis Vana-Wõrumaa muuseumide peavarahoidja Arthur Ruusmaa

Hetk linna teenetemärgi saanud Malle Punmani tunnustamisest.

Võru linn tunnustas sünnipäeval oma parimaid

Võru linna 231. sünnipäeva puhul laupäeva õhtul Tamula järvelaval toimunud kontserdi eel anti üle linna teenetemärk ning jagati tublimatele linnakodanikele Võru linnapea vapimärke ja tunnustuskirju.

Võru linna teenetemärgi pälvis omaaegne jaoskonna- ja üldarst Malle Punman, kes on ravinud inimesi ühtekokku 46 aastat. Ettepaneku teenekale ja lugupeetud toht-rile teenetemärk anda esitas Piret Haljend, tunnustusega kaasnes 2000 euro suurune preemia.

Võru linnapea vapimärgi said Tiina Hallimäe hinges-tatud ja tulemusliku töö eest

Võru linna arendamisel ning Merike Öun pikaajalise hingestatud ja tulemusliku töö eest Võru linna kodanike liikumisharrastuse ja tervislike eluviiside edendamisel.

Võru linnapea tunnustuskirja Võru linna kaunistamisel lillaliste objektide eest said perekond Ilves (Kraavi 9), OÜ Võru Foto (Paju 7), Jana Nassar (Paju 9), Ellen Råbo-võitra (Oksa 7) ja perekond Saare (Vindi 14) ning Võru maakonna kodukaunistamise konkursile „Kaunis kodu 2015” esitatud kandidaadid: perekond Heinsoo (Leesika 2) ja OÜ Gründer (Lille 24 tööstusmaastik).

Võrru sündis poole aasta jooksul ligi poolsada last

8. augustil kultuurimajas Kannel toimunud Võru linna lusi-kapeol andis linnapea Anti Allas nimelised hõbelusikad selle aasta esimesel poolel sündinud väikestele võrulastele. Esimesel poolaastal sai Võrust sünnilinn 47 lapsele.

Linnajuhid külas Sõlekese kollektiivil

26. augustil olid Võru linnapea Anti Allas, abilinnapea Sixten Sild, linnamajanduse osakonna juhataja Raiko Palm ning haridus- ja kultuuriosakonna juhataja Peep Poltimäe kutsutud külla lasteaeda Sõleke (Olevi 29), et sealsele kollektiivile lasteaia hoone eelseisva rekonstrueerimisega seonduvaid üksikasju tutvustada ja päevakajalisi küsimusi arutada. Sõlekese rekonstrueerimisprojekt peaks valmima septembri lõpuks, sellele järgneb ligi kaks kuud kestev ehitushange. Kui kõik läheb plaanilt, jõutakse novembri lõpus ehituslepingu sõlmimiseni. Uus energiasäästlik lasteaiahoone peaks valmima tuleva aasta augustis.

Kui laps läheb kooli 2016. aastal

Vastavalt kehtivale korrale peab 2016. aastal esimeses klassis õppima asuva lapse seaduslik esindaja esitama Võru linnavalitsusele 1. novembriks 2015 taotluse. Taotluse vorm on kättesaadav Võru linna veebilehel (www.voru.ee - Kohalik võim/ Blanketid) ning Võru linnavalitsuse infosaalis.

Taotluse täitmise käigus peab muu hulgas ära määrama eelistatud kooli. Võru linnas on võimalik valida kahe üldhariduskooli vahel: Võru Kesklinna kool ja Võru Kreutzwaldi kool. Linnavalitsusele laekunud

taotluste põhjal moodustatakse korras sätestatud tingimustel koolide kaupa õpilaste nimekirjad ning avalikustatakse need Võru linna veebilehel hiljemalt 1. detsembril.

Kõikidel lasteaedade koolieelikute vanematele korraldatavatel koosolekutel osaleb ka linnavalitsuse ametnik, kes vastab küsimustele ning annab ülevaate neist kooli astumiseks vajalikest tegevustest, mida reguleerib omavalitsus.

Infot saab ka telefonil 785 0911 või e-posti aadressil kristi.aavakivi@voru.ee.

Lasteaed Okasroosike alustab lastevanematele mõeldud koolituste sarja

Võru Okasroosikese lasteaia töötajaid, lapsevanemaid ja lasteaia toetajaid ühendav MTÜ Muinasjutumaa alustab kohaliku omaalgatuse programmi toel koolituste sarja „Koolitused lapsevanemate kogukonnale”.

Kiirelt arenev tehnoloogia, kasvav ajapuudus ning muutuvad väärtushinnangud põhjustavad muutusi ka laste kasvatamisega seotud küsimustes. Koolitustega soovime anda vanematele tuge ja enesekindlust probleemide lahendamisel.

Sarja esimene koolitus „Piiride seadmine” toimub Okasroosikese lasteaia saalis 29. oktoobril algusega kell 17. MTÜ Perekoollitusühing Sina ja Mina lektor, Gordoni perekooli koolitaja Anti Einpaul õpetab

vanematele enesekehtestamist nii, et lapse-vanema suhe ei saaks kahjustada.

26. novembril kell 17 toimub MTÜ Perekasvatuse Instituut koolitus „Sõnad suhu – kuidas arendada lapse kõneoskust”, kus kasvatusteaduste dotsent Inger Kraav õpetab vanemaid märkama kõne eakohast arengut ning lapse abistamise võimalusi tegevuste ja mängude kaudu.

Detsembris ootame vanemaid koos lastega jõuluaia töötuppa inglaid meisterdama.

Infot koolituste toimumise kohta jagame ka lasteaia kodulehel ning saadame teistesse linna lasteaedadesse.

Krista Hütsi,
Võru lasteaia Okasroosike
õppealajuhataja

MIILI JA MAALI
kutsuvad taas kõiki
29.09.2015 kell 16.30
LASTEAEDE SÖLEKE

MIHKLILAADALE

RÜHMADE MÜÜGILETID,
KOHVIKUD

- HEATEGEVUSLOTERII
- PONISÖIT
- KIRBUTURG
- DISKOTELK
- NÄOMAALINGUD
- UMA MEKK
- KOOGIMEISTER
- PUUTÖÖKODA
- SÜGISENE TAIMEHOOV
- TÄPSUSVISE
- SPORTMÄNGUD
- PÄÄSTEAMET ja POLITSEI
- PILLIMÄNGUJA

HEAD LAADATUJU!

KUTSUME VÕRU LINNA JA
VÕRU VALLA EAKAID
TÄHISTAMA EAKATE PÄEVA
1. OKTOOBRI 2015
kell 13.00
VÕRU KULTUURIMAJAS KANNEL

EAKAKS OLEMISE RÕÕMUD

10 AASTAT VÕRU PENSIONÄRIDE
PÄEVAKESKUSE TEGEVUST
EAKATE ELU EDENDAJATE TUNNUSTAMINE
MARKO MATVERE KONTSERT
"MULLE MEELDIB MAA"

VÕRU PENSIONÄRIDE PÄEVAKESKUS,
VÕRU LINN, VÕRU VALD,
VÕRUMAA PENSIONÄRIDE ÜHING,
AS JOHNNY

Kandles tähistati vanavanemate päeva

13. septembril kultuurimajas Kannel Võru pensionäride päevakeskuse eestvedamisel toimunud vanavanemate päeva pidulikult tähistamisel tunnustati Lõuna-Eesti, Võru linna ja Võru maakonna valdade vahvamaid vanaisasid. Linnapea Anti Allase tunnustuse pälvistid järgmised Võru linna vanaisad: Elmar Hoop, Vladimir Javnašan, Ülo Merisalu, Mati Pakler, Riho Visnapuu ja Ats Musto. Meelelahutust pakkusid puhkpilliorkester Kungla, Väimela lasteaia mudilased, Parksepa/Võru noored muusikud ja Leevi tantsuklubi peotantsijad. Külalisesineja, mõttevälja terapeut Kreet Rosin aitas kohaletulnuil üle saada vihasest ja hirmudest. Fuajees sai tutvuda fotonäitusega „Lõuna-Eesti vahvaim vanaisa”, avatud oli Memme koogilett.

Eakate tegemisi täis suvi

Võru linna eakate suvi oli tegevusrohke. Selleks valmistuti aasta ringi. Eesmärk oli kaasata eakaid suvel mitmesugustesse tegevustesse, et rikastada nende teadmisi, kuidas terviseprobleemide ja igapäevaeluga toime tulla, samuti pakkuda koosolemise rõõmu ning jagada meelelahutust.

Teadmised toetavad aktiivsena vananemist

Suvi algas inglise keele seminariga, mille korraldas Europe Directi Võru teabekeskus koostöös Võrumaa kutsehariduskeskusega. 20 osalejat said algteadmisi inglise keelest suurepärase õpetajate Maila Vilu ja Aire Pildi õpetamisel. Soov on jätkata keele õppimist edasijõudnute tasemel.

Et keskuse tööd laiendada ja mitmekesistada, on oluline koostöö samasuguste organisatsioonidega. Juunis olid vastukülaskäigul Piri-ta sotsiaalkeskuse töötajad ja kliendid. Toimus arutelu eakate elu päevateemadel ja esineti meeleoluka kultuurikavaga.

Juba kolmandat suve toimus looduspäev. Seekord Rogosi mõisas, teemaks „Vesi – elurõõmu ja tervise allikas”. Eakad said huvitavaid teadmisi vee tervendavate omaduste kohta ja oskusi, kuidas hinnata vee kvaliteeti ja kuidas tarbida vajalik koguses vett. Huvitav oli vestlus allikatest ja lätetest, mis seostati samateemaliste regilaulude kuulamise ja ühislaulmisega. Töötubades õpetati köögi- ja puuviljalisanditega tervise-

vee valmistamist ning plastpudelite taaskasutust.

Eakate õpetajate selts Ast-ra korraldas reisi Põhja-Lätti. Küllastati Ruhja meiereid ja Naukšeni mõisakompleksi, kus tutvuti kohalike tervisetootetega. Sai degusteerida erinevaid maitseõlisisid.

Augustis oli eakatel võimalus kohtuda sotsiaalkaitseminister Margus Tsahkna-ga, kes tutvustas muudatusi sotsiaaltoetuste süsteemis ja puudutas ka pagulastega seonduvaid probleeme.

Eakate huvi õppida on tunnustust väärt. Üleriigilisel sotsiaalkaitseministri tänuvustavõtul õpihimulistele eakatele Tallinnas käis Milja Heljula, kes on tervise hoidmisel rikkalikult teadmisi kogunud ja neid ka eakaaslastega jaganud.

Tantsulust, laulurõõm, liikumisvõlu ja pillimäng üle kõige

Mai lõpus toimus seltskonnalaulu- ja tantsupäev „On kevad ja päikesepaiste” Navi seltsimajas. Osavõtjaid oli Võru linnast, Võru vallast ja Haanja rahvamajast kokku ligi 70. Lauldi laule vast koostatud laulikust ja vahelduseks tantsiti ansambli Asjapuud saatel.

Meesteansambel Ellujäänud Vanaisad osales laulu-festivalil „Muusikaga kevadest suvesse” Elvas, kus löid kaasa lauluansamblid nii Eestist kui ka Lätist.

Traditsioonilisteks üritusteks on suviti Võrumaa ja Lõuna-Eesti memme-taadi suvepeod, mis sel aastal toimusid Käälal ja Valgas. Päe-

vakeskus oli nendel üritustel esindatud nelja kollektiiviga (rahvatantsurühm Memmed, segarahvatantsurühm Meelespea, segakoor Videvik ja naiskoori Kannel seeniorid).

Rahvatantsurühm Memmed esines hoogsate tantsudega ka folkloorifestivali vabalaval.

Eakate ja puuetega inimeste seas on populaarne seenioritants. Päevakeskus korraldas juunis Võrumaa 9. seenioritantsupäeva Kandle aias. Osales 16 tantsurühma. Tantsiti koos ja iga tantsurühm eraldi. Meeleoluka tantsuprogrammi sees pak-kus vaheldust Kertu Hordo lõotsal.

Augustis võtsid päevakeskuse tantsurühmad osa suurejoonelisest tantsupeost „Tants teeb südamed rõõmsaks” Kanepis.

Joogaring veetis ühe suvepäeva Rogosil. Külalisesineja Soona rääkis mediteerimisest ja koos tehti tervendavaid harjutusi.

Kapell P.A.A.T sisustas pillimänguga Võru linna jaanitule esinemiskava, mängis looduspäeva simmanil ning oli saateansambel Võru linna-päevade ühislaulmisel.

Kaasatus kodulinna tegemistesse

On tore, et eakatel on võimalus linna ettevõtmistes kaasa rääkida ja linna ürituste korraldamisest osa võtta. Päevakeskusele on usaldatud linna jaanitule korraldamine. Kõik tantsu- ja lauluringid ning kapell esinesid linnarahvale jaanitulel. Linnapäevade ajal juhendati töötuba „Lil-

led sünnipäevaks!”, võeti osa uhkest rongkäigust.

Koostöös Võrumaa Teatajaga korraldati konkurss „Lõuna-Eesti vahvaim vanaisa”, millest tehti kokkuvõtte vanavanemate päeval. Käsitööringi liikmed kutsusid vahvate vanaisadele soker-kindaid ja omanäolise pleedi. Kangakudujad aga valmistasid vaipu külalistele kinkimiseks.

Eakate elu edendajad ja toetajad

Pensionäride päevakeskuse huvitava ja mitmekesise elu edendajad on Ere Kungla, Jelena Nurk, Kaja Guk, Leila Meesaak, Helgi Rimm, Heino Pehk, Pauline Rammul, Tiit Must, Kristi Viert, Erja Arop, Piia Oispuu ja Vaike Papupuu. Kõik tegevustes osalenud eakad on olnud väga tublid.

Võru linnavalitsus on heatahtliku suhtumise ja rahaliste vahenditega igati päevakeskuse tegevust toetanud. See motiveerib eakaid tegelema sellega, mis aitab tervist hoida ja häid peresuhteid kujundada. Suveüritusi on toetanud ka Võru vallavalitsus, Võrumaa Teataja, Võru Kannel, Eesti Kultuurkapitali Võrumaa ekspertgrupp, Võrumaa Pensionäride Ühing ja AS Värskas Vesi.

On hea meel, et eakate tegevust väärtustatakse, ja seda vananeva ühiskonna kontekstis. Päevakeskus tähistab sügisel oma 10. tegevusaastat.

Astrid Hurt,
Võru pensionäride
päevakeskuse juhatuse liige

RINGITEGEVUS VÕRU PENSIONÄRIDE PÄEVAKESKUSES ALATES 1. OKTOOBRI

Ringi nimetus	Nädalapäev	Kellaeg	Juhendaja	Kontakt	Ringitasu kuus
Võimlemisring	E ja K	10.00	Kaja Guk	5348 6998	1 euro
Seenioritantsurühm Hõbevalge	T ja N	9.00	Jelena Nurk	551 9475	1 euro
Seenioritantsurühm Mõnusad Memmed ja Taat	N	11.00 12.30	Jelena Nurk	551 9475	1 euro
Rahvatantsurühm Memmed	N	11.00	Jelena Nurk	551 9475	1 euro
Segarahvatantsurühm Meelespea	E ja N	19.00	Ere Kungla	525 2385	1 euro
Käsitööring	E	11.00	Helgi Rimm	5623 0953	1 euro
Kapell P.A.A.T	T	14.30	Tiit Must	505 0086	1 euro
Meesteansambel Ellujäänud Vanaisad	K	13.00	Heino Pehk	5695 5954	1 euro
Segakoor Videvik	K	14.00	Heino Pehk	5695 5954	1 euro
Ansambel Elurõõm	R	12.30	Heino Pehk	5695 5954	1 euro
Seltskonnalauluring	R	9.30	Pauline Rammul	504 9784	1 euro
Loovusring	N	11.00	Karmen Luiga		1 euro
Kabe-male	K	11.00	Ivar Hillep		1 euro
Jooga	T	17.00		5393 3109	1 euro kord
Naiskoor Kannel (seeniorid)	kokkuleppeline		Erja Arop	522 6383	
Kangakudumine	erigraafik		Leila Meesaak	5363 5560	
Õmblemine	kokkuleppeline		Pauline Rammul	504 9784	

„Kohtumine lastega, kes lugeda armastavad – see on ühe kirjaniku jaoks suurim mõnu!”

Selle lause kirjutas Võrumaa keskraamatukogu lasteosakonna külalisteraamatusse Andrus Kivirähk.

Tänavu suvel toimus Võru maakonna raamatukogudes Võrumaa keskraamatukogu lasteosakonna eestvedamisel kolmas suvine võistlusegmine Laste-Raamatu-Suvi. Lugemisprogrammi läbinud lapsed said kutse kohtumisele kirjanik Andrus Kivirähkiga 10. septembril lasteosakonna lugemissaalis.

Kolmas Laste-Raamatu-Suvi oli eelmistest osalejaterohkem ja tulemusrikkam. Kokku loeti läbi enam kui 700 lugemisprogrammi nimestiku raamatut. Kõik võistlugejad valisid loetust oma lemmikraamatu, kirjutasid ja joonistasid sellest. Lemmikraamatusoovituste ja -piltide näitusele lasteosakonnas saab lugemisvara valida oktoobri lõpuni. Innukamaid lugejaid, parimaid raamatusoovitajaid ja joonistajaid tunnustati väikeste preemiatega. Andrus Kivirähki eripreemia kõige huvitavama küsimuse eest pälvis Mattias, kes küsis: „Millel Sa said aru, et kõik kirjanikud ei ole vanad ja habemega?”

Tänavu anti välja ka noorima osaleja eripreemia, mille sai kolmeaastane Kerstin, kes luges koos emaga läbi 12

Laste-Raamatu-Suve lõpupeo 42 osalejat koos Andrus Kivirähkiga.

raamatut, vastas küsimustele, jutustas oma lemmikraamatust „Aiapidu roosiaia” ja joonistas pildi uhkest roosipeenrast.

Täname kõiki osalejaid, aga ka raamatukoguhoidjaid, õpetajaid ja vane-

maid, kes suunasid lapsi suvevaheajal avastama põnevaid seiklusi, mis neid raamatukogude riilulit ootavad!

Helle Laanpere,
Võrumaa keskraamatukogu lasteosakonna juhataja

Kuula! Muusikapäeval kõlab Eestis üle 200 tasuta kontserdi

1. oktoobril toimuv, kogu Eesti muusikaalamustega täitev rahvusvaheline muusikapäev kutsub märkama muusikat meie ümber. Elavat muusikat viiakse ka Eesti kaugematesse soppidesse.

Võrumaal külastab Antsla gümnaasiumi, Puiga põhikooli ja Võrumaa keskraamatukogu **trio Jan Kulbin, Karl Madis Pennar ja Tobias Tammearu**. Kõik nad õpivad või on õppinud Heino Elleri nimelises muusikakoolis. Koos kaasõpilastega on nad osa võtnud Jazzkaare linnaruumiprojektist ning mängivad ka bändides. Jan Kulbin mängib trumme Innersoundis, Karl Madis Pennar on kitarrist ja Tobias Tammearu saksofonist bändis The Mighty Funk Beat Collective.

Võru muusikakoolis saab aga nautida sealsete muusikaõpetajate kontserti. Päeva lõpetab Vana-Antsla tallimajas Antsla ja Tarvastu muusikakooli õpetajate ansambel V.E.A..

Kokku on kavas rohkem kui 200 tasuta lühikontserti üle Eesti. Päevale paneb punkti traditsiooniline muusikapreemiade tseremoonia, mida on võimalik jälgida ETV ja Klassikaraadio otseülekande vahendusel.

Täpsem info: Marili Niidumaa, rahvusvahelise muusikapäeva turunduse ja kommunikatsiooni projektijuht, tel 5688 6344, e-posti aadress mariliniidumaa@muusikapaev.ee ja www.muusikapaev.ee.

SA VÕRU KANNEL
Liiva 13, 65609 Võru Faks +372 786 8672 e-post info@vorukannel.ee

Kultuurisündmused
SEPTEMBER – OKTOOBER 2015

25. septembril kell 19 Tallinna Tantsuteatri etendus „IKOONID. ARVO PÄRT”. Piletid hinnaga 8 € ja 10 € on eelmüügis Võru Kandle kassas ja Piletilevi müügipunktides.

2. oktoobril kell 19 Taarka Pärimateatri lavastus „non-stop SETO”. Black-box’is. Piletid hinnaga 8 € ja 10 € on eelmüügis Võru Kandle kassas ja Piletilevi müügipunktides.

6. oktoobril kell 12 õpetajate päeva pidulik tähistamine eakatele õpetajatele. Kontserdisaalis.

8. oktoobril kell 13 Ugala teatri lasteetendus „CIPOLLINO SEIKLUSED”. Teatrisaalis. Piletid hinnaga 11 € on eelmüügis Võru Kandle kassas ja Piletilevi ning Piletimaailma müügipunktides.

8. oktoobril kell 19 Ugala teatri etendus „KAHEKSAJALG”. Teatrisaalis. Piletid hinnaga 10 € ja 13 € on eelmüügis Võru Kandle kassas ja Piletilevi ning Piletimaailma müügipunktides.

9. oktoobril kell 20 Hendrik Sal-Salleri ja ansambli SMILERS eksklusiivne live-kontsert. Teat-

risaalis. Pääsmed hinnaga 10–16 € on alates 10. septembrist müügil Võru Kandle kassas ja Piletilevi müügipunktides. Uksed on avatud kella 19st.

12. oktoobril kell 9.30 DOO-NORIPÄEV. I ja II garderoobis.

15. oktoobril kell 19 teater R.A.A.A.M. esitleb: Mait Malmsten monoetenduses „FENOMEN”. Teatrisaalis. Pääsmed hinnaga 10 € ja 12 € müügil Võru Kandle kassas ja Piletilevi müügipunktides.

18. oktoobril kell 13 klubi Hõbedane Juus pidu. Kontserdisaalis.

21. oktoobril kell 19 kontsert Jaak Joala lauludest – Koit Toome & Jorma Puusaag. Kodulehe sooduspilet 15 €. Pilet eelmüügist: 17 €, 15 € (pensionärid), lapsed (8–14a, k.a) – 10 €, lapsed (kuni 7a, k.a) – tasuta. Kohapeal soodustusi ei ole. Kodulehe piletiinfo tel 506 8693 või ludmilla@kontsert.ee. Piletid on müügil Võru Kandle kassas ja Piletilevi müügipunktides.

www.vorukannel.ee

PILETIKASSA, INFORMATSIOON: 78 68676. Avatud E-R kella 12-16; 18-21
Peaadministraator 78 28744, teatri-ja kontserttegevuse administraator 78 68675, turundusjuht 78 28741

VÕRUMAA KESKRAAMATUKOGU
VÕRUMAA TOETUB VAIMUKULTUURILE
Aastast 1909

ÜRITUSED

1. oktoobril kell 14 III korruse lugemissaalis muusikapäeva tasuta kontsert. Esinevad **Jan Kulbin** (trummid), **Karl Madis Pennar** (kitarr) ja **Tobias Tammearu** (saksofon).

NÄITUSED

Konverentsisaalis
Eveline von Maydelli eluloo näitus. Näituse on koostanud Eesti Riigi arhiiv.

III korruse lugemissaalis
„Üks ainus ilusasti mängitud noot – sellest on küllalt...”. Arvo Pärt 80. Raamatute, vinüül- ja CD-plaatide näitus
Muusika-aasta 2015. Kõlab hästi! Mapp „Valik Võrumaa muusikategelasi”

Vanema ja väliseesti raamatu toas
Ühe maali näitus – Rudolf Kriisa „Poiis portree” (1937) Vana-Võrumaa muuseumide kogust

TÄISKASVANUD ÕPIJA NÄDAL

13. oktoobril kella 10–11 e-kataloogi RIKSWEB tutvustus
14. oktoobril kella 11–14 õpituba „Kuidas pikendada raamatu eluiga”
15. oktoobril kella 17–18 e-kataloogi RIKSWEB tutvustus
15. oktoobril kella 10–11 e-kataloogi RIKSWEB tutvustus

RAAMATUKOGUPÄEVAD „KOHTUME RAAMATUKOGUS”

20. oktoobril kell 14 ühe maali näituse avamine vanema ja väliseesti raamatu toas.
Kristjan Raud „Kalevipoja surm” (süsi, 1935). Viljandi kultuuriakadeemia tudengi Lagle Ruusmaa koopia aastast 2003.
21. oktoobril kella 11–14 õpituba „Kuidas pikendada raamatu eluiga”
20. oktoobril kella 10–11 e-kataloogi RIKSWEB tutvustus
23. oktoobril galeriide „Päevapiltinikud ja kirjatsurad vanas Võrus” ja „Raamatukoguhoidjad uues Võrus” avamine
26. oktoobril kella 11–14 õpituba „Kuidas pikendada raamatu eluiga”
27. oktoobril kella kahene kohtumine Kalju Lepiku luulega vanema ja väliseesti raamatu toas.
Tuntud inimene raamatukogus – raamatuid laenutab Hilari dirigent Silja Otsar
28. oktoobril kella 10–11 e-kataloogi RIKSWEB tutvustus
29. oktoobril kell 17 kellavietee ja ringkäik raamatukogus

Võrumaa Keskraamatukogu lasteosakond

ÜRITUSED

7. oktoobril kell 10 Võrumaa 20. ettelugemise päev „Muusika lasteraamatutes” – lugemisvõistlus 4. klasside õpilastele
10. oktoobril kell 11 mudilaste jutulaupäev: sügisese jutud
20. oktoobril kell 13 ettelugemise maraton kõigile huvilistele
21.–23. oktoobrini on avatud muusikaline parukatöököda: meisterdame Curly Strings parukaid
24. oktoobril kell 11 mudilaste jutulaupäev: muusikajutud

NÄITUSED

10.09.–31.10. „Selle suve lemmikraamatud” – laste raamatusoovitused ja joonistused
21.09.–30.11. „Külma aja kehakatted: Lea Langi kootud nukuriie näitus”
Alates 7. oktoobrist Võrumaa lasteaedade loovtööde näitus „Minu pilli nähtamatud helid”

Võrumaa keskraamatukogu. Jüri 54, 65604 Võru, http://lib.werro.ee, tel 782 0157

Avatud Ateljee 9. hooaja kunstikursused

Üheksandat hooaega alustav Avatud Ateljee võtab uusi õpilasi vastu järgmistele kursustele:

Keraamikaõpe algajatele. Algas N, 24. septembril kell 17. Kuutasu 60 eurot, hinna sees on savi, glasuudid, põletus ja õpe. Juhendab keraamik Aivar Rumvolt. Vastu võetakse kümme õpilast.

Õlimaalikursus algajatele ja edasijõudnutele. Algas T, 22. septembril kella 17–19.30. Kaasa võtta oma värvid, pintsliid, lõuend ja vajaduse korral põll. Molbertid on olemas. Kursus sisaldab kümme täistundi maaliõpet kuus. Juhendab Aivar Rumvolt. Kuutasu 55 eurot. Vastu võetakse seitse õpilast.

Joonistamis- ja pastellikursus algajatele ja edasijõudnutele. Algas E, 5. oktoobril kella 17–19.15. Kõik vahendid ja materjalid hinna sees, kuutasu 60 eurot. Juhendab Ruti Jõgi-Rumvolt. Vastu võetakse seitse õpilast. Kursus kestab mai lõpuni. Töid näitame juunis traditsioonilise Avatud Ateljee kursuste aastanäitusel Võru linnagaleriis. Kursusel õpetatakse natuurst joonistama, kasutades erinevaid vahendeid (harilik pliiats, värviline ja söepliiats, tintenpen ja pastell). Tehakse ka segatehnikas töid ja abstraktseid kompositsioone. Igaüks saab valida endale sobiva teema.

Täiesti uus – Hiina tušijoonistamise kursus. Juhendab Aivar Rumvolt, kes on seda noorpõlves Korea meistri käe all õppinud. Kursus kestab kaks kuud (16.10.–4.12.2015) ja toimub reedeti kella 17–19.15. Ühe kuu maksumus 60 eurot (10 täistundi). Vastu võetakse seitse õpilast.

Kõigi kursuste töid näidatakse juunis Avatud Ateljee kursuste üheksandal aastanäitusel Võru linnagaleriis.

Palume kindlasti registreeruda rutijogi@gmail.com. Küsimuste korral helista tel 508 7131 (Ruti)! Vaata juurde rutiatudateljee.ee ja Facebooki leheküljelt www.facebook.com/MTUAvatudAteljeeKlubi. Kohtumiseni Avatud Ateljees!

Ruti Jõgi-Rumvolt ja Aivar Rumvolt

KIRIKUTEATED

Võru adventkogudus (Linda 1a)

*Koguduse õues jagatakse kasutatud rõivaid tasuta igal pühapäeval kella 10–12.

*Vaimulikud koosolekud toimuvad: igal reedel kell 19 palvekoosolek, laupäeval kell 10 piiblitund gruppides (eraldi täiskasvanutele ja eri vanuses lastele), kell 11.15 jumalateenistus ning kell 15 piibliuurimine (Ilmutusraamat).

*10–15aastastele lastele mõeldud Rajaleidjate ühingu kogunemised koguduse juures toimuvad 27. septembril, 11. ja 25. oktoobril, 15. ja 29. novembril ning 13. ja 27. detsembril kell 10. Õpitakse meisterdamist, laagri- ja matkatarvusi, loodust tundma ning piiblitlugu.

EELK Võru Katariina kogudus (Tartu 42)

*Katariina kirikus (Jüri 9) 26. septembril kell 16 pidulik orelikontsert, organistid Dina Ikhina ja Denis Makhankov (Venemaa), Denis Kasparovitch (Eesti). Sisepääs vaba.

Õnnitleme septembrikuu juubilare!

101
Alfred Olesk

100
Elsbeth Jahu

90
Liidia Nikolajeva
Käthe Raag
Karl Raag
Kalju Jalajas

85
Ermilda Piirisild
Klaara Kivimägi
Valeria Tasso
Pilvi Kingi
Heli Kõrs
Evald Kallei

80
Leili Mets
Liubov Gorbach
Merseite Agar
Milvi Hirsnik
Helju Meltz
Laine Penk
Õie-Hilja Alla
Ants Joonas
Eeri Luht

75
Tamara Hütsi
Vaike Siirak
Luule Kreutzberg
Küll Kroon
Helgi Möksi
Lembit Lennuk
Aado Eiche
Enno Tasak
Lembit Kukkk
Taivo Hiileo

70
Raissa Grigorjeva
Valli Siidra
Ruth Veske
Ludmilla Klimbek
Margarita Pustovarov
Aime Leiv
Heli Randmäe
Vladimir Pustovarov
Enno Olesk
Taivo Harak
Heino Lainelo
Villu Silm

*Oktoobrikuu juubilaridel, kes ei soovi äramärkimist ajalehes, palume sellest teada anda 5. oktoobriks tel 785 0914 ja/või sirje.randver@voru.ee
*Võru linnas oli 1.09.2015 seisuga **12 761 elanikku**, neist mehi **5715** ja naisi **7046**.

VÕRU LINNA LEHT

Väljaandja Võru Linnavalitsus
Jüri tn 11, 65620 Võru
Toimetaja: Ullis Guth

Tel: 785 0948
E-post: ullis.guth@voru.ee

Teostaja: AS Võru Täht

Võrumaa ettevõtlusnädal 2015 MÖTLE SUURELT!

5. oktoober, esmaspäev

12.00–15.00 **Turismipäev**

Toimumiskoht: Georgi hotell, Jüri 38a, Võru

Korraldaja: Võrumaa Turismiliit

Info: Kadri Moppel, tel 5331 1919, vorumaa.turismiliit@gmail.com

6. oktoober, teisipäev

10.00–16.00 **VKHK kompetentsikeskuse avatud uste päev**

Toimumiskoht: puidutöötlemise ja mööblitootmise

kompetentsikeskus, Pärna tee 1, Väimela, Võru vald

Korraldaja: Võrumaa Kutsehariduskeskus

Info: Mart Nilson, tel 5302 4685, mart@tsenter.ee

7. oktoober, kolmapäev

9.30–16.00 **Ettevõtluspäev Võrumaal „Äri teevad inimesed“**

Toimumiskoht: kultuurimaja Kannel, Liiva 13, Võru

Korraldaja: OÜ BDA Consulting

Info: <http://www.eas.ee/ettevotluspaev/registreerimine>

14.00–18.00 **Sõmerpalu valla ettevõtete külastus**

Toimumiskoht: külastus saab alguse Sõmerpalu Vallavalitsuse kõrval olevast parklast kell 14.

Korraldaja: Sõmerpalu Vallavalitsus

Info: Ene Kerge, tel 529 9550, ene@spalu.ee

Osalejate arv piiratud (20 osalejat).

19.00–21.00 **Euroopa filmikohvik X – „Inimese mõõt“**

Toimumiskoht: kino Kannel, Liiva 13, Võru

Korraldaja: Europe Directi teabekeskus – Võru

Info: Gady Künnapuu, tel 5302 0327,

gady.kunnappuu@voru.maavalitsus.ee

Jälgi üritust ka Facebookis:

<https://www.facebook.com/EuropeDirectVoru>

8. oktoober, neljapäev

10.00–13.00 **Maksu- ja Tolliameti ning Eesti Töötukassa infopäev ettevõtjatele**

Toimumiskoht: Võru Maavalitsuse III korruse saal, Jüri 12, Võru

Korraldaja: Maksu- ja Tolliamet, Eesti Töötukassa

Info: Katrin Truup, tel 676 4650, katrin.truup@emta.ee

14.00–17.00 **Sotsiaalse ettevõtluse inspiratsiooniseminar**

Toimumiskoht: töö- ja tegevuskeskus Mosaiik, Kreutzwaldi 34 II korrus, Võru

Korraldaja: SA Võrumaa Arenguagentuur

Info: Evelyn Tõniste, tel 525 1750, evelyn@vaa.ee

17.00–21.30 **Ettevõtjate spordipäev**

Toimumiskoht: Võru Spordikeskus, Räpina mnt 3A, Võru

19.30–21.30 Mälumäng

Toimumiskoht: publi Õlle 17, Jüri 17, Võru

Korraldaja: Võru Linnavalitsus

Info: Kaire Kalk, tel 5304 0012, kaire.kalk@voru.ee

Osalustasu võistkonna kohta 30 eurot.

9. oktoober, reede

9.30–17.00 **Ettevõtluskonverents**

Tuleviku ettevõtlus „Linnast kaugel“

Toimumiskoht: kultuurimaja Võru Kannel, Liiva 13, Võru

Korraldaja: SA Võrumaa Arenguagentuur

Info: Ivi Martens, tel 5349 7303, ivi@vaa.ee

Üritus on osaliselt kutsetega!

8.30–13.35 **Võrumaa noorte karjäärpäev**

Korraldaja: Võru Maavalitsus koostöös Võrumaa

Arenguagentuuriga

Info: Terje Moisto, tel 5309 1180, terje@vaa.ee;

Anneli Karu, tel 5348 4969, anneli.karu@voru.maavalitsus.ee

Kõik üritused, v.a ettevõtjate spordipäev, on tasuta ja toimuvad eelregistreerimisega.

Lisainfo ja registreerimine <http://www.eas.ee/ettevotlusnadal/> või www.vaa.ee

Toetajad: Swedbank, Europe Directi teabekeskus – Võru, Võru Maavalitsus, Võru Linnavalitsus, SA Innove, Võru Noortekeskus, Võru Tarbijate Ühistu, AS Toftan, OÜ Ritico, AS Barrus, AS Arke Lihatoostus, publi Õlle 17.

tervis parima hinnaga

TERVIS PARIMA HINNAGA JÕUAB PEAGI KA SINU KODUKANTI! TULE TOETAMA MEIE RAHVA TERVIST!

OOTAME OMA MEESKONDA PROVIISOREID JA FARMATSEUTE

ROHKEM INFOT:

IRMA.MASS@EUROAPTEEK.EE • +372 552 5689

PAULA.NURM@EUROAPTEEK.EE • +372 5565 1549

VÕRU LINNAGALERII ootab näituste taotlusi aastaks 2016

VÕRU
LINNA-
GALERII

Pakkuda on kolm ruumi:

1. I korruse galeriiruumi (fuajee)

kõrgus 3,8 m; riputussiini kõrgus 2,43 m; ruumi pindala 146 m; seinä jooksev meeter 22

2. II korruse galerii

kõrgus 3,1 m; riputussiini kõrgus 2,85 m; ruumi pindala 115 m; seinä jooksev meeter 27

3. II korruse väikse saali fuajee

kõrgus 3,75 m; riputussiini kõrgus 3,12 m; ruumi pindala 85,6 m; seinä jooksev meeter 21

Suuremate projektide jaoks on võimalik taotleda ka kahte või kõiki kolme galerii ruumi korraga.

Näituste ruumide pilte näete kodulehel

www.vorulinagalerii.ee

Kõik seinad on varustatud stangedega ning kaasaegsetel siinidel liigutavate kohtvalgustitega. Olemas on postamendid, sirmid ja lukustatavad klaasviitriinid. Võimalik on kasutada DVD/CD mängijat ning telereid. Vastavalt näituse kontseptsioonile üritame enda poolt anda kõik, et kunstnikul oleks meie galeriis võimalikult mugav ja meeldiv oma töid eksponeerida.

Avaldusi võib saata postiga aadressile Võru Linnagalerii, Liiva 13, Võru 65609, tuua samal aadressil maja perenaise kätte või saata e-posti aadressile kaie.kilgast@vorukannel.ee

Taotluse esitamise viimane tähtaeg **31. oktoober 2015. a.**

Avaldusega koos esitada:

- näituseprojekti võimalikult täpne kirjeldus
- osaleja(te) CV-d
- kontaktandmed
- pildimaterjal
- soovitatav näituse aeg ja ruum(id)

Lisainfo:

Kaie Kilgast

SA Võru Kannel

kaie.kilgast@vorukannel.ee

+372 78 28 745

www.vorulinagalerii.ee

NÄITUSEPINNAD ON RENDIVABAD!

TULE TRENNI!

Teisipäeviti ja neljapäeviti

18.00-20.00

Võru Spordikeskuse

ronimisseinal

www.ekstreempark.ee

Evald Okas 100

30.09–08.11.2015

Vana-Võromaa

Kultuurikoda

Katariina allee 11, Võru

Näitus avatakse 30.09 kell 16

Näituse avamispidu on tasuta!

Teater R.A.A.A.M. esitleb:

Mait Malmsten

FENOMEN

Lavastaja Madis Kalmet

Kunstnik Ervin Õunapuu

15. oktoobril kell 19
VÕRU KANDLES

PILETID 10 € ja 12 €

müügil Võru Kandle kassas ja Piletilevi müügipunktides

www.vorukannel.ee

VÕRU
LINNA-
GALERII

VÕRU LINNAGALERIIS

Liiva 13, 65609 Võru

28. september - 23. oktoober

• TIIA KÜLV - maalinäitus „Suured ja väikesed reisid“

• RUTI JÕGI ja AIVAR RUMVOLT - ühisnäitus

• MARET SUURMETS KUURA, ANNE VASAR - ühisnäitus

www.vorulinagalerii.ee

Galerii avatud E-R 12.00 - 18.30

Näituste külastamine on tasuta

**MUNAMÄE-
VÕRU
MAASTIKU-
JOOKS**

*** 17. OKTOOBER 2015**

*** PÕHIDISTANTS CA 13 KM** MUNAMÄELT KUBIJA SUUSABAASI

*** LÜHEM RADA CA 4 KM** KASARITSAST KUBIJA SUUSABAASI MN12 JA KÕIK KELLELE PIKK DISTANTS TUNDUB VEEL PALJU!

*** VÕISTLUSKESKUS** (STARDINUMBRID, REGISTREERIMINE, FINIŠ, MUDILASTE JOOKS, AUTASUSTAMINE) KUBIJA SUUSABAASIS

*** JUHEND, AJAKAVA JA REGISTREERIMINE**
WWW.VORUMAASPORDILIIT.EE

**VÕRUMAA-
PIKAMAA-
JOOKSÜDE
SARI 2015**

**LISAKS HOOAJA
LÕPETAMINE!**